

Изм. № 3303-04/06.11.2019

СТАНОВИЩЕ ОТ „ЗЕЛЕНИ ЗАКОНИ“

ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СРЕДСТВА ОТ МЕРКИ 8.5, 15.1 И 15.2 НА ПРСР 2014-2020 Г. В РАЗМЕР НА 20 МЛН. ЕВРО

Във връзка с предложението за прехвърляне на 20 млн. евро, предвидени за финансиране на дейности по подмярка 8.5 „Инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми“, подмярка 15.1 „Плащания за горски екологични ангажименти“ и подмярка 15.2 „Подпомагане за запазване и поддръжка на горски генетични ресурси“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г., екипът по проект „Зелени закони“ счита, че това е поредна проява на административна некомпетентност на МЗХГ - в лицето на Управляващия орган (УО) и Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), да планира, управлява и контролира прилагането на тази Програма. Според нас ситуацията с ПРСР 2014-2020 г. е меко казано притеснителна поради тенденциозен и вече съвсем прозрачен опит на администрацията в МЗХГ/ДФЗ да обслужва собствени приоритети с подкрепа за конюнктурно удобни и лесни за администриране мерки, насочени към определени групи бенефициенти, като прехвърля средства от „непопулярни“ мерки. Конкретно по отношение на предложеното прехвърляне на 20 млн. евро, предвидени за подмерки 8.5, 15.1 и 15.2, смятаме, че това ще доведе до сериозни проблеми в и без това нелеката ситуация в горския сектор на България. Основания за това излагаме по-долу.

След извършен междинен анализ в средата на програмния период става ясно, че България е заплашена от поредната санкция от страна на Европейската комисия (ЕК). Предполагаемите средства от ПРСР 2014-2020 г., които се очаква да бъдат орязани, са в размер на 77,5 млн. евро и са заради непостигнати цели към средата на програмния период, а именно 31 декември 2017 г. На фона на тези негативни очаквания МЗХГ решава да предприеме спешни мерки в опит да спаси средства от загуба и пропиляване - поради неспособността на администрацията да се справи, както самата тя заявява в подадената от нея „Информация относно прехвърляне на средства извън процедурата за разпределение на Резерва на

Проектът "Граждани и експерти за прилагане на зелените закони", се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е чрез повишаване на ангажираността на гражданите с околната среда и участието им при формулирането на политики да постигнем балансирано развитие и устойчиво използване на природните ресурси.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение за изследователски практики и при никакви обстоятелства не може да се приема, че той отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.

<https://www.activecitizensfund.bg>

ПРСР 2014-2020 г.“. Някои от посочените в документа мотиви за необходимостта от прехвърляне на средства са:

- „Големият набор от мерки и подмерки изискват отваряне на множество приеми на проектни предложения. ... Поради тази причина, всеки прием на проекти предложения мултиплицира работата на УО и РА, като на практика широкия набор от избрани за прилагане мерки надхвърля значително възможностите на системите за управление и контрол на ПРСР 2014-2020 и наличния административен капацитет. Риск от забавяне в прилагането на всички избрани мерки е възможен, както по отношение на отваряне на голям брой приеми в УО, така и по отношение на обработка и оценка на постъпилите проектни предложения в ДФЗ-РА от прекалено голям брой проведени приеми“;
- „Основна трудност при разработването на новите мерки се оказва оценката на специфични рискове от злоупотреби и създаване на изкуствено създадени условия, които да гарантират контролируемост и верификация на изплатените разходи по тези мерки“.

От горното ясно се виждат две неща:

1. Още в процеса на планиране и програмиране, въпреки многократните предупреждения от страна на браншовия сектор и предложенията за опростена програма с ясни приоритети и цели, администрацията създаде „черна дупка“, която не подлежи на управление и контрол (и това в ситуацията на огромен административен апарат в МЗХГ и ДФЗ).
2. Администрацията признава, че едни приоритети са по –приоритети от други.

Предлаганото прехвърляне на средства освен че изкривява целите и приоритетите на ПРСР 2014-2020 г., но също така компрометира и заложените цели, свързани с постигането на резултати в особено чувствителния горски сектор на България. Мерките в този сектор са за втори програмен период оставени без финансиране и ситуацията започва да изглежда преднамерена и целенасочена, независимо от факта, че секторът изпълнява изключително важна икономическа, социална, екологична и др. функции. Във връзка и с ясно изразените неблагоприятни ефекти от климатичните промени у нас –

Проектът “Граждани и експерти за прилагане на зелените закони, се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е чрез повишаване на ангажираността на гражданите с околната среда и участието им при формулирането на политики да постигнем балансирано развитие и устойчиво използване на природните ресурси.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение за изследователски практики и при никакви обстоятелства не може да се приема, че той отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.

увеличен брой и обхват на горските пожари, навлизане на нетипични вредители в горите и др., мерките в горския сектор трябва да са дългосрочни, а тяхното реализиране да става с добро планиране, координирани действия и мобилизация на всички по веригата.

За съжаление, както през предходния програмен период, така и през настоящия, мерките в ПРСР за сектор „Гори“ са оставени в „ръцете“ на горските стопанства и не получават никаква подкрепа от страна на администрацията на МЗХГ/ДФЗ. Това доведе до неувоени средства и пропуснати възможности за постигане на резултати в този специфичен сектор. Собствениците на гори бяха оставени без информация за целите, задачите и възможностите на Програмата по отношение на многостранната им и отговорна горскостопанска дейност. Нищожното усвояване на средства, предвидени за горския сектор в ПРСР 2007-2013 г., се случи благодарение усилията на общински горовладелци, на външни консултантски фирми и частно практикуващи лесовъди.

В свои мнения, искания и препоръки браншови организации и НПО през изминалия и настоящия програмен период многократно са предупреждавали МЗХГ за опасността от загуба на средства, но те остават negliжирани. Ситуацията с настоящата ПРСР удивително напомня случилото се с предходната и това буди недоумението и възмущението на бранша относно липсата на воля и политическа непоследователност на МЗХГ за изпълнение на собствените им програмни цели и приоритети.

Предвид на горното, от „Зелени закони“ настояваме

- да няма прехвърляне на средства от тези, предвидени за мерки 8.5, 15.1 и 15.2 в ПРСР 2014-2020 г., а възможно най-скоро да се предприемат необходимите действия за осигуряване на финансиране по тези мерки така, че реално да се решават проблеми в горския сектор на България;
- при програмирането на следващата ПРСР да не се допуска практиката - за втори програмен период, с едни и същи мотиви, да няма финансиране на действително важни и спешни необходими мерки за този сектор.

Проектът “Граждани и експерти за прилагане на зелените закони, се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е чрез повишаване на ангажираността на гражданите с околната среда и участието им при формулирането на политики да постигнем балансирано развитие и устойчиво използване на природните ресурси.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение за изследователски практики и при никакви обстоятелства не може да се приема, че той отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.